

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	7
Wprowadzenie	11
Rozdział I: Aksjologiczne, ustrojowe i prawne podstawy udziału mieszkańców we współzarządzaniu gminą	17
Wprowadzenie.	17
1. Demokracja jako forma sprawowania władzy publicznej	21
1.1. Pojęcie demokracji	21
1.2. Rodzaje demokracji	23
1.2.1. <i>Demokracja bezpośrednia i pośrednia (przedstawicielska).</i>	23
1.2.2. <i>Demokracja deliberatywna i partycypacyjna</i>	28
2. Zasady kształtujące udział obywateli w zarządzaniu sprawami publicznymi	31
2.1. Zasada decentralizacji administracji publicznej	31
2.1.1. <i>Pojęcie decentralizacji.</i>	31
2.1.2. <i>Decentralizacja administracji publicznej w Polsce i jej znaczenie dla udziału mieszkańców w zarządzaniu gminą</i>	35
2.2. Zasada subsydiarności w administracji publicznej	39
2.2.1. <i>Pojęcie subsydiarności.</i>	39
2.2.2. <i>Realizacja zasady subsydiarności a zapewnienie udziału mieszkańców w zarządzaniu gminą.</i>	44
3. Społeczeństwo obywatelskie.	47
3.1. Pojęcie społeczeństwa obywatelskiego	47
3.2. Koncepcje społeczeństwa obywatelskiego.	51
3.2.1. <i>Idea społeczeństwa obywatelskiego w klasycznej tradycji republikańskiej</i>	51
3.2.2. <i>Idea społeczeństwa obywatelskiego w tradycji liberalnej.</i>	53
3.2.3. <i>Idea społeczeństwa obywatelskiego w nauce społecznej Kościoła katolickiego.</i>	56
3.3. Społeczeństwo obywatelskie w Polsce po 1989 roku	60
Podsumowanie	73

Rozdział II: Partycypacja społeczna jako istotna konstrukcja prawna współzarządzania publicznego	77
Wprowadzenie.	77
1. Od administrowania do zarządzania publicznego	80
2. Nowe modele zarządzania publicznego a administracja publiczna	83
2.1. Nowe publiczne zarządzanie	86
2.2. Dobre Zarządzanie	90
2.3. Zarządzanie sieciowe	97
2.4. Zarządzanie wielopoziomowe	102
2.5. Neoweberyzm	105
3. Partycypacja społeczna	108
3.1. Pojęcie partycypacji	108
3.2. Rodzaje partycypacji.	113
Podsumowanie	119
Rozdział III: Odpowiedzialność mieszkańców za dobro wspólnoty samorządowej . .	121
Wprowadzenie.	121
1. Pojęcie odpowiedzialności.	122
2. Pojęcie dobra wspólnego	129
2.1. Dobro wspólnoty samorządowej jako czynnik determinujący działania mieszkańców gminy	134
2.2. Wspólnota samorządowa jako pierwotny podmiot władzy w gminie	139
2.3. Dobro wspólne a dobro wspólnoty samorządowej	146
3. Realizacja dobra wspólnoty samorządowej przez mieszkańców gminy	150
Podsumowanie	158
Rozdział IV: Prawne formy partycypacji społecznej we współzarządzaniu publicznym	161
Wprowadzenie.	161
1. Instytucjonalne formy partycypacji obywatelskiej	162
1.1. Dialog społeczny	162
1.2. Rady i komitety opiniotwórczo-doradcze powoływane przy organach administracji publicznej	165
2. Proceduralne formy partycypacji społecznej	168
2.1. Referendum lokalne	168
2.2. Konsultacje społeczne	180
2.3. Inicjatywa uchwałodawcza	193
2.4. Budżet partycypacyjny (obywatelski).	203
2.5. Inicjatywa lokalna	211
3. Partycypacja społeczna w działaniach samorządu terytorialnego	215
3.1. Uzyskiwanie informacji o działaniach organów gminy i osobach sprawujących funkcje publiczne w gminie	218
3.2. Partycypacja społeczna w procesie planowania przestrzennego	228

3.3. Udział obywateli w procesie rewitalizacji	235
3.4. Partycypacja społeczna w ochronie środowiska	242
4. Techniki partycypacji i konsultacji społecznych	245
4.1. Techniki partycypacji społecznej	246
4.1.1. Sądy obywatelskie	246
4.1.2. Panel obywatelski.	248
4.1.3. Metoda Charette	249
4.1.4. 21 Century Town Meeting	250
4.1.5. Komórki planujące	250
4.1.6. Otwarta przestrzeń (Open Space)	251
4.1.7. Planning for Real (TM)	252
4.1.8. Planowanie partycypacyjne	253
4.1.9. Sondaż deliberatywny	254
4.1.10. Warsztaty przyszłościowe	255
4.2. Techniki konsultacji społecznych	256
4.2.1. Spacery badawcze	256
4.2.2. Deliberative Mapping	257
4.2.3. Democs	258
4.2.4. Diagnoza lokalna	258
4.2.5. Forum lokalne	258
4.2.6. Grupy fokusowe	259
4.2.7. Mapa interaktywna	259
4.2.8. Punkt konsultacyjny	260
4.2.9. Warsztaty dialogu społecznego	261
4.2.10. Wywiady indywidualne	262
5. Bariery wdrażania prawnych form partycypacji społecznej.	262
Zakończenie	277
Wykaz źródeł	283
Akty prawne	283
Orzecznictwo	286
Opracowania naukowe	290
Inne.	331
Summary	333